

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— "
 Pe 3 luni . . . 7.— "
 Pe o lună . . . 2.40 "
Pentru România și străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
 și **ADMINISTRATIA**
 Strada Zrinyi Nrul 1/a

INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrisurile nu se în-
 napoiază.

Dați carte românească soldaților noștri răniți!

Arad, 23 Dec.

Zilnic primim numeroase scrisori dela soldații noștri răniți de prin spitalele monarhiei, în cari ne roagă, sărmanii, să le trimitem foi și cărți românești.

Ca să vedeți și dv., iubiți cetitori, cât e de mare dragostea soldaților noștri — cari ieri purtau încă coasa și coarnele plugului — față de slova românească, publicăm la acest loc câteva frumoase scrisori din vrăful de scrisori ce primim dela acești scumpi fii ai neamului românesc.

On. dle redactor,

Viena....

Cercetând pe Românii noștri răniți de prin spitalele din Viena și provincie, eroii neamului nostru și-au manifestat dorința să le aducă foi românești. Le-am promis, că voi ruga toate redacțiile foilor noastre și, că, sunt sigur că nu mă voi întoarce cu mâna goală. Vă rog deci a-mi trimite câteva exemplare din „Românul”. Merită eroii noștri această mică jertfă din partea noastră. Ei suferă mult, și încă cu tărie, dar fără să audă vorbă românească. Inima le tresare însă de bucurie când aud grăul lor. În numele lor vă rog, pentru dragostea ce le-o purtăm, sprijiniți-mă în această privință.

Cu deosebită stimă:

Dr. Iuliu Hossu,
 preot militar res.

Zagreb....

Mult on. dle redactor,

După lungi și mari suferințe îndurate pe câmpul de luptă din Serbia, am ajuns rănit în spitalul din acest oraș. Am simțit o foarte mare bucurie, când d. căpitan *Melsner* de aici înțelegând că sunt Român îmi dătește prețioasa

noastră foaie „Românul”. Aceasta a fost o mare binefacere pentru mine, căci de atâta vreme nu mai văzusem de fel foale românească, încât par'că-mi venea să cred că nici nu mai există nici foaie, nici lume, cu un cuvânt, nimic românesc.

Martin Braia.

Trebinje....

Mult on. dle redactor,

Vă fac cunoscut, că am primit foaia dv. „Românul”, pe care o cerusem printr'o carte poștală de campanie. Vă mulțumesc foarte mult că ați trimis și mai multe exemplare decât câte cerusem eu. Foarte m'am bucurat când le-am primit și nici nu pot spune ce mare bucurie mi-ați făcut și cât de mare îmi era dorul să cetesc foale românească.

Vasile Berindan.

Graz....

On. dle redactor,

Spre marea mea bucurie am primit nume-rii din mult pretuitul ziar „Românul”. O mai mare bucurie nici că puteam să le procur bolnavilor Români de aici, chiar de le-aș fi dat o sumă mare de bani, atât de mult erau setoși voinicii noștri de slova și vorba românească.

Cu deosebită stimă:

Eugen Crișan,
 medic.-voluntar

Arad....

Stimate dle redactor,

Am sosit aici, în Arad, în spitalul din palatul Elise Fischer nr. 18 rănit grav la mână în luptele din Galiția. Sosit aci am fost condus în cameră, dar de durerea rănei nu știam ce să mă fac; umblam dela un capăt la celălalt al camerei. Deodată se deschide ușa camerei și cineva întreabă: „Cui îi trebuie foaie românească?” — Deodată sar din pat, părea că nu mai simt durerea în mână, și zic: „Mie îmi trebuie!”

Am avut mare bucurie prinzând în mână foaie românească, îmi părea că să fie mare,

foarte mare ca să am ce ceti toată noaptea, fiindcă, cât timp ceteam îmi părea că nu simt durere....

Ioan Vancu a lui Iosif,
 din Gașa.

Cine nu se simte înduioșat cetind aceste scrisori simple, dar, totuș, mult grăitoare, caracteristice pentru sufletul țaranului român. Acolo, în marea de străini găsește el inimi bune, cari îl grijesc cu de toate și e mulțumitor și recunoscător soldatul nostru pentru binefacerile ce i se fac, dar oricât de multe bunătați i se dau, un lucru nu-l poate el găsi nicăiri, *hrana sufletească*, adică *foaia și cartea românească*.

Suntem în prejma sf. sărbători ale Crăciunului. Cei mai mulți dintre ai noștri fac pregătiri pentru ca să ofere răniților noștri daruri de Crăciun.

Cel mai potrivit dar de Crăciun pentru răniții noștri este fără îndoială *foaia și cartea românească*.

Trimiteți, dar, *cărți* scumpilor noștri răniți.

Tocmai zilele acestea au apărut *călimbarele românești*, — observă foarte potrivit confratele „Gaz. Trans.” Toți știm din propria experiență, cu cât dor așteaptă țaranul român și în timp de pace apariția călimbarei românești, această prețioasă carte cu sfaturi și povești, care nu lipsește din aproape nici o casă țărănească.

Cu cât mai mare le va fi bucuria acestor buni țărani acum, când, reîntorși din luptă, se află suferinzi prin cele spitale ale străinătății! Să le trimtem deci părinților și fraților noștri din spitale cât mai multe călimbare.

Adresăm cu deosebire acest apel Asociațiunii noastre culturale, precum și librăriilor

Acelaș gând...

La masa mea din vreme bătrâne,
 În fiecare zi de-arândul,
 Stau ore 'ntregi și dăpân hrul
 Nădejților ce-mi țese gândul.

Și nu știu cum, dar mi se pare,
 Că nu mai sunt decât o umbră
 Când simt pustiu care umple
 Odaia mea tăcută, sumbră...

Nici raza soarelui nu vine
 La geamul meu ca 'n alte rânduri,
 Nici luna noaptea să mă 'ntrebe
 De ce-s mereu bătut de gânduri...

Și nu mă plâng de rostul vieții
 Și nici nu blastăm cer și stele:
 La ce-aș mai spune-o tuturor
 Cărarea gândurilor mele...?

...Noi toți avem un gând și-o rugă,
 Căci toți un dor avem și-o lege
 Și mă gândesc, cu-a vremii valuri,
 Din visul nostru ce s'o-alege...?!

Nicu Fluor.

Dela cei rămași acasă.

Iernile negre nu sunt plăcute nici când, căci apasă sufletul, îl strivesc. Norii mohoriți, grei, par oști de bălauri pântecoși, cari se lasă asupra pământului ca un blăstăm ceresc. Abia te tragi prin glodul drumului și prin noroiul vieții.

Nu prea ai vreme să bagi de seamă când trece ziua. Te scolii, te învârti de dou-trei ori în casă, afară, și ceasul vechiu din perete vestește amiaza. Apoi puțin și e noapte iarăș. Un întumec umed, pe care îl simți par'că nu numai cu ochii, ci și cu sufletul, cu inima, cu în-
 treagă ființa. Te cutremuri, când ieși pe prispă.

Iarna de acum însă, când lumea geme sub atâta osândă, e și mai apăsătoare. Satul, sub coasta lui de deal plumburiu, pare o mână de paie într'un potop de tină. Casele sunt pleoștite, pomii de prin grădini înaltă ramuri pustii în ceață, de pe cari picură lacrimi lungi, dese, în băltoacele de jos. Cele două biserici din grui sunt pătrunse și ele de apa și frigul văzduhului. Pe turnul uneia o pereche de corbi își tot caută așezământ, mișcând acuz o aripă, acuz alta. Fiind spre seară, cel puțin pe vale, prin mijlocul satului, mai vezi câte-o ființă. Ici colo, se deschide câte-o porțiță și apare vre-un moșneag sau vre-o femeie, ducând, de fumie, la apă, o vacă cu capul plecat. Ori doi juncani, potoliți și ei de

vreme și de hrana săracă. Răsună și câte-o vorbă domoală, înădușită par'că.

— Hai Viroană, hai!

Dela boltița cu ferestri cât palma a lui Simion, unde altfel nu se găsește de vânzare decât cătrănițe și mai două-trei negoate mărunte, iese o fetiță învelită toată într'o maramă groasă, vechi, și o ia pe sub gard, pe vale în jos, înotând prin tină. În opincute are multe cărpe, căci de-abia le trage după sine, dar glodul tot o pătrunde la degete, căci biete opinci sunt sparte. Se vede că suferă, sărmana, căci e umedă pe la ochi și aproape scâncește. O mână s'o ține vârată în sân, între bulendruțe, iar în cealaltă duce sticla cu târguială: ulei de lampă, de patru bani.

Se grăbește cât poate, căci se face noapte acuz, dar se păzește din greu la lunecșuri, căci de s'ar întâmpla să cadă e vai de lume: se sparge sticla și se varsă uleiul și, atunci, Doamne, ar fi rău de tot. Căci i-a dat bine în grijă mamă-sa de acasă:

— Maricuță, să nu cari cumva să potopești uleiul, c'atunci n'om avea seara lumină o săptămână întreagă, nu mai pot coase și n'o să ai cămașă nouă pe Crăciun.

Și biata copilă se teme. Mai demult slujba asta cu uleiul n'o făcea Maricuța, ci o făcea tat'so, sau nen'so, dar ei acum nu's acasă, ci's duși la cătane, undeva departe, acolo unde se bat. Dumnezeu știe unde sunt, nu știe nici mamă-sa; nici

puteam ieși nici pe un minut. Am slăbit foarte mult. Pământul era umed și steteam uneori în apă, zi și noapte.

Când am părăsit acele șanțuri blăstămate, mergeam 30-40 pași și trebuia să mă pun jos, căci nu mai puteam merge. Simțiam par'că atunci, că nu mai sunt soldat. Am stat 2 zile în spital și am dormit pe fedtrogen.

Am plecat de acolo și după un marș de 6 zile am ajuns iar în Ungaria. De aici cu trenul peste Oderberg prin Germania, am sosit în **Polonia rusească**, pe un nou câmp de luptă.

E mare — și strașnic lucru războiul ăsta. Aici e șes, loc deschis dar mult mai periculos.

Lupte se dau din zi în zi tot mai sângeroase și mai cumplite. Medicii și peste tot, **trupele sanitare au lucru foarte mult.**

Ieri a fost rănit locotenentul **Székely**, și a murit mult iubitul și vrednicul căpitan român **Rimbașiu**. După ăst din urmă toți plâng cu amar. Câți sunt răniți! Vai și iar vai!! Morți? Teribil! Cine mai știe? Cu aceia nu se mai trudește acum nime. **Rușii au de 2-3 ori mai mari pierderi ca noi; dar pare că răsar din pământ.**

Pentru întregirea regimentului a sosit acum o companie și se mai așteaptă sosirea altor două batalioane.

Vă salut cu drag și vă mulțumesc pentru sprijinul ce mi-ați dat până acum.

N. I.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta. — Dela cartierul general se anunță: În Carpați, în apropiere de coamele munților și spre sud dela aceștia, în ținuturile râurilor Nagy-Ág, Latortza și Ung sunt în curgere noi lupte.

În Galiția, Rușii au atacat ieri din nou, dar fără să reușească. Rușii au avut mari pierderi mai cu seamă la cursul de jos al râului Dunaiet. Pe terenul din fața cetății Przemysl se dau lupte. — Gen. maj. Höfer.

Berlin. — Dela cartierul general se anunță:

La Nieuport și în ținutul dela Ypern e lupte generală. Armata engleză, sporită cu trupe teritoriale franceze ne-au atacat ieri și azi noaptea, încercând să recucerească pozițiile ce le-a pierdut în 20 Decembrie lângă St. Hubert și Givenchy, dar le-am respins atacurile. În ținutul dela Richlbouurg Francezilor le-a succes să-și

reocupe pozițiile lor de mai înainte. Atacurile franceze, făcute ieri împotriva noastră în ținutul dela Albert, spre nordost dela Compiègne, lângă Souain și Pertes le-am respins, cazând dușmanului pierderi mari.

În partea apuseană a pădurilor Argonnes am cucerit câteva tranșee. Spre ost dela Argonnes, spre nordvest și nord dela Verdun am respins cu ușurință atacurile Francezilor cari în unele puncte au suferit cele mai grele pierderi.

Durere, am văzut numai după publicare, că ordinul de bătae al generalului Joffre, datat din 17 Decembrie 1914, care l-am publicat ieri avea următoarea notă:

„Ordinul de bătaie se va face cunoscut azi tuturor trupelor; și se va împedea ca acest ordin să fie publicat în presă”. (Comanda supremă).

Berlin. — Dela cartierul general se anunță: Pe câmpul de război dela ost, în Prusia orientală și occidentală situația nu s'a schimbat. În Polonia trupele noastre se luptă cu multă violență pentru zonele Bzura și Ranka. În mai multe puncte am forțat trecerea peste aceste. Pe țărmul drept al râului Pilița trupele aliate se luptă încă.

Berlin. — Dela cartierul general se anunță că aviatorul dela marină locotenentul Pronzynycki a sburat cu un hidroplan spre Dover, unde a aruncat mai multe bombe. Se crede că o bombă a căzut asupra gării, iar alta asupra moloului. Aviatorul a văzut că între Dover și Calais, Canalul e păzit de două rânduri de distrugătoare. Acum s'a întâmplat pentru întâia dată că un hidroplan german a sburat până în Anglia. Aviatorul s'a întors la locul de plecare în restimp de o oră.

Budapesta. — „Vossische Zeitung” primește din Milano: „Secolo” e informat din Petrograd că pornind din Carpați în direcția spre Dolina spre sud dela râul Stry e în desfășurare o puternică contraofensivă din partea trupelor austro-ungare. După cum scrie corespondentul din Petrograd al ziarului Morningpost spre sud ost dela Cracovia e iminentă o luptă decisivă.

Constantinopol. — Dela cartierul general turcesc se anunță: Un vas dușman a bombardat azi, Marți, țărmul mării spre nord dela Alexandrette, fără însă ca să cauzeze vre-o pagubă mai mare.

Trupele de apărare din Cracovia.

Cracovia. — Arhiducele Frideric și-a exprimat în ordinul de zi, comandantului și a trupelor de apărare din Cracovia, în numele serviciului suprem, mulțumirea și recunoștința sa

pentru atitudinea exemplară a trupelor de apărare a cetății, cari cooperând cu trupele din tabără prin manevrările lor deosebite au slăbit mereu puterea dușmanului.

Loubet în misiune specială la Roma.

Roma. — „Giornale d'Italia” anunță, că d. Loubet, fostul președinte al republicii franceze a fost trimis într'o misiune specială la Roma.

Noua alianță balcanică.

Londra. — (Prin Roma). — Agenția Reuter anunță: Suntem informați din loc competent, că Grecia nu se mai opune atât de mult unei înțelegeri cu Bulgaria. Grecia dorește încheierea alianței-balcanice, legată însă de condițiunea, că toate statele balcanice să aducă în scopul acesteia atâtea jertfe câte se cer. Noua ligă să se întemeieze pe principiul național și să se câștige garanța că nici un stat nu va râvni să dețină el egemonia.

În jurul incidentului dela Hodeida.

Roma. — „Tribuna” a interviuat pe un diplomat turc din Roma, care a desmintit svonul unei demonstrațiuni ostile ce s'ar fi pus la cale contra ambasadei italiene din Constantinopol în urma incidentului dela Hodeida.

Diplomatul a declarat totdeodată că ambasadorul Naby bey regretă foarte mult că un astfel de svon s'a răspândit în Italia, stârnind neîncredere între Italia și Turcia; crede că incidentul din Hodeida a fost exagerat și asigură că diplomația otomană își dă toate silințele spre a afla incidentul cu deplina satisfacție reciprocă.

Tratative bulgaro-române.

Sofia. — D. Derussi, ministrul României la Sofia, care a avut dese întrevederi cu primul-ministru Radoslavoff și Dobrovici, șeful cabinetului intim al regelui bulgar, — a plecat la București. În răstimpul șederii dlui Derussi la București, d. Guranescu, conducătorul provizor al legațiunii române, a continuat tratativele cu d. Radoslavoff. În București d. Derussi a fost în audiență la M. S. regele și a avut lungi întrevederi cu d. prim-ministru Ionel Brătianu și cu d. ministru de externe Porumbaru.

D. Take Ionescu — în misiune.

Viena. — Se anunță din București, că d. Take Ionescu a plecat într'o foarte importantă misiune la Sofia și Atena. La întoarcere el va face o vizită și la Niș.

Înțelegere româno-bulgară.

Colonia. — Ziarul „Kölnische Zeitung” anunță: Zia'ele italiene pretind a ști despre o în-

ă scăpat numai cu atâta. Se putea întâmpla, Doamne ferește, și mai rău, să vie acasă toată plăcintită. Ei, și ce se alegea atunci de uleu? Tot e bun Dumnezeu. Și nu's chiar așa de răi nici câinii oamenilor.

În sfârșit, pe masa de sub lampă aburește mămăliga. Pisoii din pat mișcă din musteți, apoi o zbughește dintre copii și o ține atâ la masă. Cuțuli de afară a simțit și el ceva, că se freacă de ușă și latră domol.

Un blid mare de borș așteaptă cu lingurile lângă el. O ridiche albă zămuiește în sare. Cătălina lui Solomon își adună copilașii pe lângă dânsa și se pune la cină. Sunt cinci capete la masă cu Vetuca din brațele mâne-sii, care s'a supt degetuțele în leagăn până acuma, dar masa tot nu e deplin înconjurată. În frunte, în locul lui tat-s'o s'a pus acum Ion, în a lui nen-so Minu (abia se ține drept pe lavită și lingura aproape nu-i încapă în gură), apoi Marica, mamă-sa cu Saveta, micuța, dar masa totuș e pustie...

Copiii sorb lacom din borș, apoi pescuiesc prin blid cu lingurile. Se mai incurcă uneori și atunci se amenință unul pe altul, ridicând lingurile de-asupra capetelor, ca pe niște măciuci mici.

— Mamă, Minu îmi ia bucătura mea!
— Ba bucatuța mea, mamă! — întărește Minu.

Marica se uită la frățiorii pricinasi cu'n aer bătrânesc. Și cu ochisorii ei albaștrii par'că i-ar muștra:

— De ce nu sunteți buni și cumintți ca mine,

lel' voastră? Nu vedeți că tata nu-i acasă și n'are cine vă despărți.

Cătălina înghițe a silă. Mai mult se face decât mânăcă. Vetuca, mică și neștiutoare, sugge domol cu ochii la lampă. Tuțulea, pisoii, se tot lingărește pe lângă Minu și, uneori, îi fură mămăliguța din mână, sare hoțeste sub masă și molfaie acolo. Cuțuli latră tot mai nerăbdător afară.

În sfezile copiilor, fericiți în nevinovăția lor, neștiutori de durerile lumii, cina se găta, cu toate că mămăligă mai este. Minu cucuie pe colțul mesii, iar motanul îi toarce la ureche. Catalina e tot împietrită pe scaunul ei, cu ochii și cu gândul departe. Marica stă ea ca o bătrână, cu mânuțele încrucișate în poală. Și dela o vreme întreabă:

— Mămucă dragă, de ce nu mai vine tătuțu și nenea din cătane? Când vin, mamă?

Catalina tresare, ca și când i-ar fi cetit copila gândul, de care se frământă și dânsa.

— Or veni ei, scumpă. Lasă, grijește Dumnezeu de ei.

Apoi tăcere. Se aude numai torsul lui Tuțulea și picurii de ploaie în fereastră. Și întreabă iarăș copila:

— De ce sunt cătane pe lume, mamă? De ce?

Mama tace, cu ochii pironiți într'un colț. Nu prea știe nici ea ce să răspundă.

— De ce se bat oamenii, mamă? De ce se bat?

Aceeaș tăcere adâncă. Se aude par'că și bătaia alor două inimi, muncite de aceeaș în-

trebare. Una coplesită de durere, alta fragedă, copilărească, neînțelegătoare, de inger.

...În curând copiii se așează la culcare. Vetuca în leagăn, c'un răs ceresc pe buzutele cărnoase, Ion și Minu în păcel, cu pisoii între dânsii. Marica s'a desculțat de opincile norioase și stă acum în pat, pe țolul aspru de lână, în gemunchi, și se roagă lui Dumnezeu. Se uită spre răsărit, la icoana lui Domnu' Hristos și zice, cu glas subțire, duios, „Tatăl nostru”, „Născătoarea”. Apoi „Ingerelul”:

Inger, ingerelul meu,
Roagă-te lui Dumnezeu,
Totdeauna fi cu mine
Și mă nvață să fac bine.
Eu sunt mică,
Fă-mă mare.
Eu sunt slabă,
Fă-mă tare.
În tot locul mă nsoțește
Și de rele mă păzește. Amin.

Doamne ține pe mama,
Pe tata, pe nenea,
Pe cutare...
Doamne ține-mă și pe mine
Și-mi dă minte și înțelepciune
Și gânduri bune, amin.

Catalina ascultă cu mâinile la ochi. Afară bate vântul, sună ploaia. Se aude foșnet umed, de pomi. Cuțuli, cănele, urle dureros, prelung.

Alexandru Lupeanu.

telegere între România și Bulgaria. România a dat Bulgariilor asigurări, că va rămâne neutră și în cazul unui conflict greco-bulgar.

Intrunirea comitetului executiv al partidului conservator român.

București. — Comitetul executiv conservator s'a întrunit Vineri dimineața la club. Ședința a fost prezidată de d. Al. Marghiloman, care a făcut un expozu al situației politice. D. Titu Maiorescu a trimis o caldă aderare. S'a votat în unanimitate următoarea moțiune:

Comitetul executiv al partidului conservator, ascultând expunerea făcută de președinte, expune și care corespunde cu totul năzuințelor partidului și sentimentului țării, arată deplină încredere la direcțiunea dată de șeful său.

Noui lupte la Westende.

Genf. — Luptele sunt acum în curgere în jur de Westende, care localitate e bombardată de artileria engleză, dar până acum fără nici un rezultat pozitiv. Belgienii sunt angajați în contra-atacul viguros făcut de Germanii împotriva lor dinspre St.-George. Luptele aceste și-au avut continuarea pe țărmul drept al râului Yser.

Iarăș marea în ajutor.

Copenhaga. — După cum scriu ziarele franceze, conducerea de războiu a aliaților, va slobozi din nou apa mării peste un teritoriu mare, tot așa cum s'a făcut și în Flandria, în caz dacă Germanii ar pătrunde din Belgia pe teritoriul Franței. Spre sudvest dela Furnes, dealungul canalului Colme, s'au și luat măsurile necesare în acest scop. În caz de necesitate, Germanilor li se va tăia drumul spre Calais, cu apa mării.

Olanda așteaptă ultimatul Angliei.

Amsterdam. — În Olanda se crede că Anglia va trimite ultimatul guvernului olandez, pentru ca să permită intrarea vaselor engleze în Scheide. Englezii ar avea adecă de gând să-i alunge pe Germanii din Antwerpen dinspre mare.

Anexarea Tunisului.

Berlin. — „Correspondezia” din Roma anunță că Franța va proclama în cele mai apropiate zile anexarea Tunisului.

Flota engleză din nou în acțiune.

Rotterdam. — Duminecă dimineața s'a auzit în Oostburg din nou bubuituri de tunuri. Se crede că flota engleză a intrat din nou în acțiune.

Comunicat rusec despre luptele dealungul Vistulei.

Genf. — Statul major rusec a dat în 19 c. următorul comunicat:

Pe țărmul drept al Vistulei nu e nici o schimbare. În ținutul Bzurei sunt în desfășurare lupte violente. Pe țărmul stâng al Vistulei au avut loc numai lupte mai mici, în cari au luat parte numai trupele noastre aruncate înainte.

Colorile rusești pe pământul lui Francisc Iosif.

București. — „Dimineața” primește din Petrograd: Oficiul amiralității rusești a trimis sub conducerea locotenentului de linie dela marină o expediție militară pe pământul lui Francisc Iosif. Expediția rusescă și a anexat această fașie de pământ la Rusia.

Pământul lui Francisc Iosif se găsește în Marea ghețoasă de nord și din 1874 era considerat ca posesiune austro-ungară.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 23 Decembrie 1914.

Recunoștința răniților noștri. Primim următoarele rânduri dela răniții noștri din Oravița cu rugămintea de a le publica: Mult on. dle redactor!

La propunerea dnei Mărgineanu care e ca adevărată mamă a răniților, ne-am decis toți românii să postim, și Duminecă să ne mărturisim și să luăm s. cuminecătură. Dna Mărgineanu s'a îngrijit de postul nostru și a vorbit cu

d. preot al nostru, peste tot dsale avem să-i mulțumim de îngrijirea noastră sufletească.

Noi toți Românii din spitalul dela gimnaziu, de aici, mulțumim dnei Mărgineanu pentru îngrijirea sufletească, că în toată ziua vine la noi în spital de ne caută, ca o mamă credincioasă. Nu-i putem destul să-i mulțumim pentru faptele cele bune și pentru deosebita îngrijire.

Iosif Berdac (Boșca-rom.), Pavel Berlea (Varadia), Trifu Știopu (Bărbosu), Nicalae Terban (Ghilad), Ioan Crudu (Ghilad), Tiron Porca (Maros-Örmányes), Simion Piodil (Kolozs-Kaza), Ioan Tiera (Coștei), Petru Gigbal (Nicolin), Ianăș Minda (Petromani), Trăilă Gera (Ghilad), Ioan Bercean (Broșteni), Nicolae Știopu (Gărtinis), Petru Biora (Ghilad) George Pantea (Erdő-Székás), Dușan Paulovici (Bolobreșca), Simion Pauța (Coștei), Ilie Pincu (Nicolin), Marcu Gerban (Stamora), Ioan Adam (Șipet).

Judecătoria statarială la Brașov. — Dispoziții energice contra dezertorilor. Cetim în „Brassói Lapok”: Comandantul militar de Sibiu, a cărui sferă de competență se extinde asupra teritoriului întregului Corp XII de armată, având în vedere delictele de dezertori de pe periferiile districtului a ordonat **introducerea judecătoreștii sumare (statariale).**

După publicarea acestui ordin, publicare, care a avut loc alaltăieri și în Brașov, **cel ce se va face vinovat de delictul dezertării va fi pedepsit la moarte prin glonț.** Ordinul telegrafic al comandantului districtului militar de Sibiu a sosit în Brașov ieri Marți înainte de amiază.

Familia lui Tolstol și războiul. Din Roma se anunță: Se află din Petrograd că familia Tolstol ia parte activă la război. Printre primele victime ce au fost și doi fii ai marelui filosof. Conte Ilio și contele Leon au mers în fruntea misiunii Crucii roșii și au fost răniți, într'un accident de tren. Un alt fiu al filosofului, contele Mihail, face parte din armată ca ofițer în rezervă și și-a câștigat medalia de valoros militar. Fiica lui Tolstol Alexandra, este soră de caritate și îngrijește de răniți și bolnavi. Văduva cu fiica cea de a doua Tațiana a transformat în lazaret celebrul domeniu dela Iasnaja Poljana și îngrijește numeroși răniți.

Ultima oră.

COMISIUNEA CAMEREI ROMÂNE LA PALAT.

București. — **Comisiunea de răspuns la mesaj s'a prezentat Vineri la palat cu răspunsul adunării deputaților. Comisiunea avea în frunte pe d. M. Ferechide, președintele Camerei deputaților și a fost primită de către M. Sa regele și A. S. R. principele moștenitor Carol.**

O EVENTUALĂ CRIZĂ MINISTERIALĂ ÎN BULGARIA.

Sofia. — **În cercurile politice de aici se vorbește de o izbucnire a crizei ministeriale în urma atitudinii partidului stambulovist — partid care e la guvern în coaliție, și care cere imediată numire a dlui Ghenadieff la departamentul externelor.**

O delegație a partidului stambulovist s'a prezentat dlui Radoslavoff amintindu-i obligațiunile ce și le-a luat față de d. Ghenadieff ca să se încheie procesul în care acesta din urmă a fost implicat. De răspunsul ce-l va da d. Radoslavoff depinde situația guvernului.

MUNIȚIUNI RUSEȘTI PENTRU TRUPELE SĂRBEȘTI DE PE DEFILUL TEKIA-GRADIȘTE.

T.-Severin. — Din Cladova se anunță, că azi noapte au sosit din Negotin peste 100 căruțe, trase de boi, pline cu muniții rusești, destinate trupelor sârbești de pe defileul dunărean Tekia-Gradiște. Cu câteva zile mai înainte au sosit tot pentru aceeași destinație 15 tunuri noul din fabrica Creuzot, 32 centimetri, cari au fost instalate în diferite puncte de pe țărmul dunărean.

CANONADA DELA ORȘOVA.

T.-Severin. — **Zilele trecute s'a încins o vie cano-nadă de artilerie cu Sărbii între punctele Vodija și Tekia. Artileria austro-ungară c'un tir foarte precis a tras**

asupra înălțimilor Tekiei peste 150 salve de tunuri, la cari a răspuns artileria sârbă, dar cu mai multă economie de proiectile. Sărbii au tras și asupra orașului Orșova, dar din cauza ceței tirul a fost rău dirijat iar șrapnelele căzute asupra orașului n'au făcut nici o pagubă.

La orele 3 după amiază artileria sârbească a fost redusă la tăcere.

AM REOCUPAT FENYVESVÖLGY.

Nagyberezna. — **Lupta între Malomrét și Fenyvesvölgy, care a ținut 24 de ore, s'a sfârșit cu bine pentru noi. Ieri seară prin asalt am reocupat localitatea Fenyvesvölgy. Am prins mulți Ruși.**

JERTFELE BOMBARDĂRII VARȘOVIEI.

Berlin. — **Bombele Zeppelinelor germane asupra Varșoviei au ucis 115 persoane și au rănit 200 de tunc.**

TURCII LA CANALUL SUEZ.

Constantinopol. — **Armata turcească pentru liberarea Egiptului a plecat alaltăieri din Damasc spre canalul de Suez sub comanda lui Djemal-pașa. Cu el și fratele șeicului Senussilor.**

INVINGERE TURCEASCĂ.

Constantinopol. — **La 30 klm. spre răsărit dela Cöpricöi într'un atac de noapte asupra Rușilor aceștia au fugit lăsând foarte numeroși morți și răniți. Numeroase trupe egiptene și indiene dezertează la noi cu arme cu tot.**

PENTRU CE SUNT TRANSPORTAȚI RĂNIȚII DIN ARAD?

Arad. — **Față de svonorile fantastice despre „evacuarea” Aradului, primarul orașului, d. L. Varjassy, a făcut unui ziarist din localitate următoarele declarații:**

— **În baza celor mai autentice informații pot să declar, că transportarea unei părți a răniților este o măsură pur administrativă. Spitalele din Banat fiind pline, răniții de acolo trebuie aduși mai încoace. În urmărire și în Arad se face loc răniților ce vor sosi din Bănat.**

Cu bucurie vă declar, că, după informațiile ce am, pe pământul maghiar se găsesc numai soldați sârbi prizonieri.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Am primit în abonament dela următorii: V. Oravițian, Crividia 4 cor., Dimitrie Bot, Govoșdia 4 cor., Vichentie Groza, Feniș 4 cor., Luca Șerban, Cliciova 4 cor., Nicolae Rădu Boar, Agârbici 2 cor.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

S'a început expediția „Calendarului partidului național român” pe a. 1915.

Dintre toate călindarele românești acest călindar este cel mai frumos, mai bogat, cu o mulțime de tablouri și fotografii actuale, dar în același timp Călindarul partidului este și cel mai ieftin.

Pentru cele trimise sub bandă (+) Librăria nu primește răspunderea. Cine dorește să primească recomandat, să adauge la preț încă 25 fil.

Dela 4—15 ex. se trimit în pachete de poștă. Cine comandă 10 ex. și trimite banii înainte, primește 2 ex. gratuit, adecă de tot 12 ex. Cine comandă 20 ex. și plătește înainte, primește de tot 24 ex.

Pe așteptare nu putem trimite, cine dorește deci să-l albă în casă, să trimită prețul înainte, 1—9 ex. cu rambursă nu trimitem. Dela 10 ex. în sus trimitem și cu rambursă, dar în acest caz porto postal costă mai mult.

Deci cine dorește o podoabă a casei pentru sf. sărbători precum și o caldă mângâiere în aceste zile de groază a războiului, să-și procure acest călindar trimițând înainte prețul de 80 fil., iar pentru România 1 leu 20 bani, (aci e socotită și plata pentru poștă) la adresa: Librăria „CONCORDIA”, Arad, str. Deák Ferenc nr. 20.